

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Times-rankingen

Universitetsrankingen från Times Higher Education

Avdelningen för analys och utvärdering

PM: 2010:02

PM: 2010:02

**TIMES-RANKINGEN.
UNIVERSITETS-RANKINGEN FRÅN TIMES HIGHER EDUCATION**

Diariernr: A 11 3665/10

**© Göteborgs universitet
Avdelningen för analys och utvärdering**

Götabergsgatan 17, Studenternas hus
Box 100, SE 405 30 Göteborg
www.analys.gf.gu.se

Ansvarig utredare/analytiker:
Katarina Borne,
tfn: 031 786 6522, mob: 076 618 6522, karatina.borne@gu.se
Magnus Gunnarsson,
tfn: 031 786 6536, mob: 076 618 6536, magnus.gunnarsson@gu.se

Inledning

Den brittiska tidskriften *Times Higher Education* (THE), som specialiserar sig på området högre utbildning och som tidigare hette *Times Higher Education Supplement*, har varje år sedan 2004 publicerat en rankinglista över universitet från hela världen. Listan har med åren fått stor uppmärksamhet, såväl i som utanför universitetsvärlden.

THE har sedan starten samarbetat med analysföretaget QS för att samla in och sammanställa material för rankingen, men i oktober förra året bröt THE med QS och startade istället ett samarbete med Thomson Reuters, samma företag som äger och säljer Web of Science. I samband med brytningen annonserade THE att rankingen skulle byggas om från grunden, och även om THE fortfarande inte har avslöjat alla detaljerna i den nya modellen så vet vi redan att **det inte kommer att gå att jämföra resultaten med föregående års resultat**. Detta är en så viktig informationsbit att den är värd att upprepas: **2010 års rankinglista kan inte jämföras med föregående års listor**. Skillnaden i resultat säger möjligen något om den gamla och den nya metoden, men ingenting om de rankade universiteten.

Avdelningen för analys och utvärdering vid Göteborgs universitet ansvarar för att lämna underlag om lärosätet till THE och Thomson Reuters. I år publicerades instruktionerna för vad underlaget skulle innehålla 11 maj, och sista inlämningsdag var 10 juni.

Metodförändringar

En hel del detaljer i den nya rankingmetoden är fortfarande inte kända, men t.ex. i (Baty 2010b) eller (Baty 2010c) kan man läsa om de större förändringarna. De övergripande idéerna för THE:s rankinglista är oförändrade, i bemärkelsen att data fortfarande hämtas från tre typer av källor: en enkätundersökning, en bibliometrisk databas, och universiteten själva. Dessa källor har dock ändrats kraftigt inför 2010 års lista.

Enkätundersökningen samlar information om lärosätenas anseende (reputation) bland folk runt om i världen. Tidigare gjordes mycket stora utskick till akademiker och arbetsgivare som fick svarsfrekvenser så låga som 1-2%. Dessa var mycket ojämnt fördelade mellan olika länder, och den anglosaxiska världen var starkt överrepresenterad (Lund 2008). Som ett exempel på den skeva fördelningen kan nämnas att av de 3500 respondenterna 2009 var endast 182 från Tyskland och endast 236 från Indien. Enkätundersökningen tillskrevs dessutom mycket stor vikt, 40%, i den slutliga rankingen.

Undersökningen som ligger till grund för 2010 års lista utförs av företaget Ipsos Mori. Endast etablerade akademiker tillfrågas, och dessa är fördelade över världen enligt UNESCO:s statistik över verksamma akademiker (Nordamerika 22%, Europa 28%, Asien 41%). Antalet respondenter blev drygt 13 000 (Baty 2010a), vilket troligen fortfarande är besvärande få i relation till antalet tillfrågade, men troligen betydligt bättre än 1-2%. Enkätundersökningens vikt i den slutliga rankingen kommer att vara kring 20%.

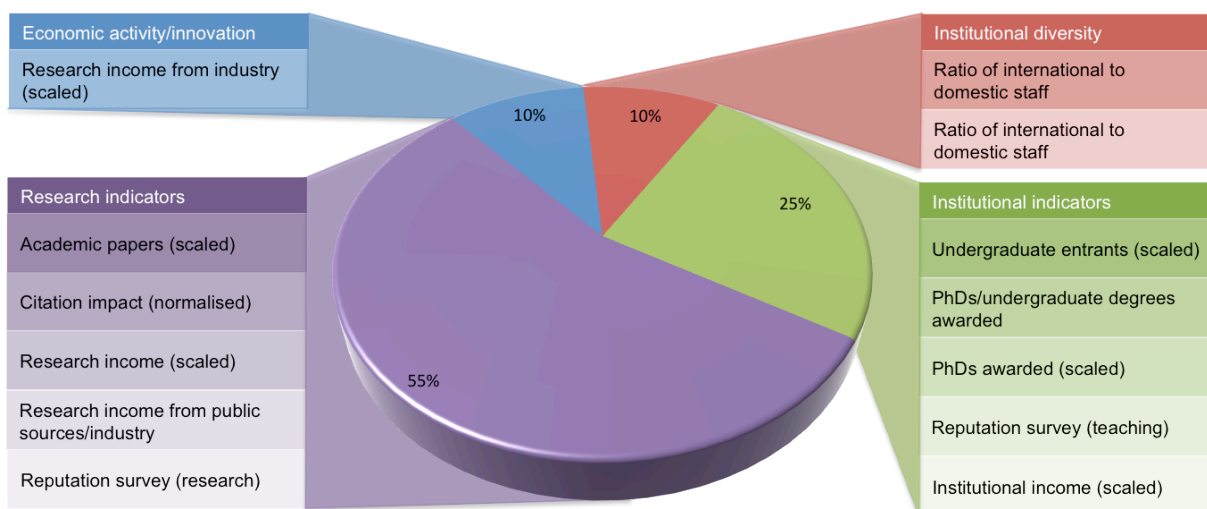
I en undersökning av detta slag är det mer eller mindre ofrånkomligt att lärosäten i kända städer och i länder med kända språk gynnas. Engelskspråkiga universitet i London har ett försteg framför ungerska universitet i Szeged, eftersom de förstnämnda helt enkelt är lättare för flertalet människor att komma ihåg.

De bibliometriska indikatorerna innehöll tidigare ingen hantering av det faktum att publicerings- och citeringstraditioner ser mycket olika ut inom olika ämnen. Detta gjorde naturvetenskapliga och medicinska ämnen mycket dominerande, och stora delar av humaniora och samhällsvetenskap i det närmaste osynliga. I 2010 års ranking används fältnormerade siffror för citeringstalen, vilket avhjälper en del av problemen. De vetenskapliga områden som täcks dåligt av ISI-databasen är dock fortfarande starkt missgynnade.

Institutionella faktorer rapporteras in av lärosätena själva, t.ex. antal anställda och storlek på forskningsintäkter. Uppsättningen uppgifter som samlas in har förändrats radikalt, liksom de definitioner som används.

Varken de tidigare listorna eller den kommande tar hänsyn till att olika lärosäten har olika fördelning mellan forskning och utbildning, eller att olika lärosäten har olika uppdrag. Det tas inte heller någon hänsyn till att olika länder har olika system för högre utbildning, vilket leder till artificiella skillnader i ”institutional indicators”. Ett exempel är utbildningsintensiva områden som omvårdnad och utbildningsvetenskap, där de stora grundutbildningarna (sjuksköterske- respektive lärarutbildningar) i vissa länder är högskoleutbildningar (som i Sverige), men i andra länder ligger utanför högskolesystemet. Lärosäten med dessa utbildningar får då högre volymer av grundstudenter och personal, vilket sänker värdet på alla indikatorer som relateras till dessa mått (t.ex. antal doktorsexamina per grundstudent).

Tretton indikatorer kommer att användas för rankingen 2010, och dessa fördelas i fyra grupper, viktade enligt nedanstående diagram.

Figur 1: Indikatorer och viktning för 2010 års rankinglista. Från (Baty 2010b).

Många frågetecken kvarstår kring indikatorerna.

Förväntat resultat

Förra årets ranking publicerades 8 oktober, och man kan anta att årets rankinglista publiceras ungefär motsvarande tid. THE anordnar en konferens om rankinglistor och universitetskvalitet 30 september, och vi hoppas och tror att 2010 års lista kommer att vara publicerad då.

Vi vet inte exakt hur indikatorerna kommer att konstrueras och viktas, men den övergripande principen för listan är densamma som föregående år, dvs. en blandning av bibliometri, anseendeundersökning och institutionella faktorer. Det finns anledning att misstänka att de svenska lärosätena kommer att drabbas/gynnas av förändringarna i ungefär lika stor utsträckning, dvs. den inbördes ordningen kommer troligen i hög grad att bevaras. 2009 fanns nio svenska lärosäten med på topp-500-listan, i följande ordning (total rangordning inom parentes): Lunds universitet (67), Uppsala universitet (75), Kungliga tekniska högskolan (174), Göteborgs universitet (185), Chalmers (198), Stockholms universitet (215), Handelshögskolan i Stockholm (257), Umeå universitet (318) och Linköpings universitet (401-500).

Bibliografi

- Baty, P. (2010a). *Popular opinon: THE calls and the world answers*. Hämtad 2010-08-27, från <http://www.timeshighereducation.co.uk/story.asp?sectioncode=26&storycode=412096&c=1>.
- Baty, P. (2010b). *THE unveils broad, rigorous new rankings methodology*. Hämtad 2010-08-27, från <http://www.timeshighereducation.co.uk/story.asp?storycode=411907>.
- Baty, P. (2010c). *THE World University Rankings. History, methodology and influence.*, Beijing. [Elektronisk resurs: http://www.istic.ac.cn/Portals/0/documents/kxpj/Phil_RankingsPPPBeijing.pdf]
- Lund, T. (2008). THES-QS World University Ranking 2007, Chalmers. [Elektronisk resurs: http://roxen.lib.chalmers.se/bibliometri/THES2007_analys.pdf]